

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Isac Veniamin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2016, în cauza penală privindu-l pe

ISAC Veniamin Grigore, născut la
03 octombrie 1972, originar și domiciliat
în sat. Calarașovca, r-nul Ocnîța.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.11.2015 - 22.12.2015;

Instanța de apel: 08.02.2016 - 16.03.2016;

Instanța de recurs: 12.07.2016 – 28.09.2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Briceni din 22 decembrie 2015, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Isac V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin. (2) lit. j) Cod penal la 13 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Isac V., la 25 august 2015, aproximativ la ora 19³⁰, în timp ce se afla în curtea casei cet. Savinschi O. din sat. Calarașovca, r-nul Ocnîța, pe fundalul unor relații ostile spontan apărute, urmare a întrebuițării băuturilor alcoolice, acționînd cu intenție directă și avînd scopul de a-l omorî pe consăteanul Caragodin D., i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu mîinele și picioarele peste tot corpul pînă ce acesta a căzut la pămînt, după care cu ajutorul unui băț și altor obiecte neidentificate și-a continuat acțiunile sale pînă ce a observat că Caragodin D. nu are semne de viață, considerînd că l-a omorît. Apoi, la dezbrăcat de haine și la tîrît aproximativ 70 metri, în afara gospodăriei cet. Savinschi O., unde la aruncat într-o adîncitură din fișia forestieră. Acolo, Caragodin D. a fost găsit de trecători în stare de neputință, care au solicitat asistența medicală de urgență. La sosirea lucrătorilor medicali a fost constatat decesul biologic al persoanei nominalizate.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr.107 din 02.09.2015, în urma examinării cadavrului, s-a depistat că Caragodin D. a suferit leziuni corporale, care au fost

cauzate prin acțiunea traumatică a unor obiecte contondente dure, ce se califică ca vătămare corporală gravă, incompatibilă cu viața. Moartea cet. Caragodin D. a survenit în rezultatul traumei asociate: craniu-cerebrale deschise cu fractura oaselor craniene, contuzia creierului, comei cerebrale și traumei torace închise: fractura sternului, contuzia cordului, fractura coastelor 7, 8, 9, 10 pe dreapta cu lezarea plămânului drept, șocului traumatic. Plăgile contuze în regiunea pietoasă a capului cu fracturarea oaselor craniene au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor obiecte contondente dure cu suprafața de interacțiune limitată, cu o putere fizică mare. Pătimașului i-au fost aplicate 4 lovituri puternice în regiunea pietoasă a capului. De la momentul cauzării leziunilor corporale până la momentul survenirii decesului s-a scurs o perioadă de timp, de la câteva zeci de minute până la o oră. O parte din leziuni puteau apărea în timpul când a fost tîrît. Majoritatea leziunilor defunctul le-a primit aflîndu-se în poziția orizontală. La deschiderea stomacului miros de alcool, prin urmare în momentul survenirii decesului se afla în stare de ebrietate alcoolică.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, adică *omorul unei persoane săvîrșit cu o deosebită cruzime*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către succesorul părții vătămate Caragodina T., care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și aplicarea în privința lui Isac V. a unei pedepse mai aspre sub formă de detenție pe viață, precum și recunoașterea apelantei în calitate de parte civilă, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate în prima instanță în mărime de 1 000 000 lei - prejudiciul moral, 20 000 lei - prejudiciul material și 5 000 lei - cheltuieli de judecată.

Apelanta a specificat că la urmărirea penală succesorul părții vătămate a fost lipsită de dreptul de a face cunoștință cu dosarul, în conformitate cu art.293 Cod de procedură penală, a fost lipsită de dreptul la apărare în cadrul urmării penale, nu a fost recunoscută ca parte civilă pe dosar, însă judecata a trecut cu vederea aceste fapte. Mai mult ca atât, instanța ignorînd cerințele art.319 Cod de procedură penală, conform căreia judecarea cauzei poate avea loc numai dacă părțile sunt legal citate, nici nu a citat succesorul părții vătămate Caragodina T.

Declarațiile inculpatului făcute la etapa judecării cauzei diferă esențial de cele de la urmărirea penală. Așadar, din declarațiile ultimului, reiese că nu și-a recunoscut vina și nu recunoaște probele din dosarul penal, inclusiv și declarațiile făcute de acesta la urmărirea penală. În așa circumstanțe, instanța de fond nu putea să examineze cauza în baza art.364¹ Cod de procedură penală. Succesorul părții vătămate fiind fără apărător la urmărirea penală, nu a știut despre faptul că avea dreptul la o acțiune civilă. Procurorul și ofițerul de urmărire penală nu i-a explicat succesorei părții vătămate drepturile sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2016 apelul declarat de succesorul părții-vătămate Caragodina T. a fost admis în parte, cu casarea sentinței în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru

prima instanță, prin care acțiunea civilă înaintată de succesorul părții-vătămate Caragodina T. a fost admisă parțial, cu încasarea de la Isac V. în beneficiul lui Caragodina T. prejudiciul material în sumă de 15000 (cincisprezece mii) lei, prejudiciu moral în sumă de 100000 (una sută mii) lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5000 (cinci mii) lei.

Dispozițiile sentinței în latura penală și cu privire la corpurile delictive au fost menținute fără careva modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, încadrând just acțiunile inculpatului în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal și corect stabilindu-i acestuia pedeapsa prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Pe marginea apelului declarat de succesorul părții vătămate Caragodina T., instanța a specificat că, potrivit art.1423 alin.(1) Cod civil, coroborat cu art.219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei.

Atît în cadrul urmăririi penale, cît și în instanța de fond, succesorul părții vătămate a înaintat acțiune civilă, a solicitat admiterea acesteia cu încasarea prejudiciului moral, fapt care a fost ignorat de instanța de fond. Astfel, instanța de apel în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, ținînd seama de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate și urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, consideră că suma de 100000 lei este o despăgubire echitabilă pentru daunele morale, cauzate succesorului părții vătămate Caragodina T.

În susținerea celor enunțate, instanța a menționat și jurisprudența CtEDO, *cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003)*, unde Curtea a statuat, în principiu, că „*atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit*”.

Cu privire la solicitarea apelantei privind încasarea prejudiciului material în sumă de 20000 lei, instanța de apel a ajuns la concluzia de a o admite parțial, încasînd suma de 15000 mii lei, ca fiind dovadă a sumei date, prezența certificatului eliberat de Primăria comunei Calarașovca r-lui Ocnița.

Totodată, a fost admisă cerința apelantei cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5000 lei, fiind dovedită suma dată prin bonul de plată seria DH nr.699446.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel inculpatul a atacat-o cu recurs ordinar solicitînd casarea acesteia, în partea individualizării pedepsei. Inculpatul menționează că se căiește sincer de cele săvîrșite și solicită aplicarea unei pedepse mai blînde, dat fiind că nu a dorit survenirea decesului prietenului său, el doar se apăra, iar instanța de apel nu a ținut seama de toate circumstanțele cauzei și i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul și succesorul părții vătămate în referințele depuse privind opinia lor asupra recursului declarat de inculpat, menționează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii atacate, fără careva modificări.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, iar în vederea statuării date se expun următoarele argumente de drept și de fapt.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se reține că instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de recurent.

În speță, se constată că recurentul nu invocă expres nici un temei din cele prevăzute de alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă criticele lui se cuprind în pct. 10) al normei menționate, care prevede că, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În cererea de recurs, inculpatul consemnează că se căiește sincer de cele săvîrșite și solicită aplicarea unei pedepse mai blînde în privința sa, dat fiind că nu și-a dorit survenirea decesului prietenului său, ci doar se apăra de dînsul în urma conflictului iscat între cei doi, iar instanța de apel nu a ținut seama de toate circumstanțele cauzei și i-a aplicat o pedeapsă prea aspră pentru fapta comisă.

În același timp, instanța de recurs constată că, inculpatul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina sa, respectiv în această parte Colegiul nu se va expune.

În continuare, pornind de la expunerea argumentelor instanței de recurs, care au stat la baza adoptării soluției de inadmisibilitate pe acest dosar, se enunță că, pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea acestuia, cît și a altor persoane. Or, ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, fiind incident art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Isac V.

Astfel, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă cînd aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiunea comisă.

În cauza deferită judecării, potrivit sentinței adoptate în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Isac V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal la 13 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În acest punct de analiză, este relevant de a specifica despre faptul că instanța de fond, a reținut în cauză, ca circumstanțe atenuante: recunoașterea vinovăției, căința sinceră a inculpatului de cele comise, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, precum și circumstanțele agravante: săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică.

Cauza dată a fost judecată în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit alin. (8) al normei date, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Totodată, se specifică că, procedura simplificată a judecării cauzelor penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) cererea inculpatului să intervină pînă la începerea cercetării judecătorești în prima instanță;

2) *cererea inculpatului trebuie să conțină mențiune privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe;*

3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse.

Înscrisul autentic al inculpatului cuprinde atît recunoașterea faptei descrise în rechizitoriu, cît și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În acest context, urmează a se consemna că recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară, deoarece asta ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă deja o dublă valență juridică.

Făță de cele ce preced, Colegiul penal reține că instanța de fond a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului urmărind în acest sens comportamentul său din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, precum și de circumstanțele săvârșirii acesteia. Din atare considerente, Colegiul penal opinează că temeiul pentru recurs invocat de recurent nu este relevant cauzei, iar pedeapsa a fost stabilită în deplin acord cu prevederile art. 61 și 75 Cod penal.

În cazul concret, față de toate aspectele expuse, Colegiul apreciază că criticile formulate de recurent sunt vădit neîntemeiate, iar circumstanțele reale ale săvârșirii faptei infracționale și cele personale ale inculpatului nu sunt de natură să atragă după sine adoptarea unei soluții de redozare a pedepsei aplicate, mai mult, neexistând nici motive care, examinate din oficiu, ar determina instanța de recurs să caseze hotărîrea atacată.

În consecință, Colegiul penal conchide că, la caz, nu se constată vreun temei pentru casarea soluției instanței de apel, iar pedeapsa, astfel cum a fost stabilită de către instanța de fond, menținută și de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Avînd în vedere considerentele menționate supra și raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele invocate în cererea de recurs ordinar declarat de inculpat, sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Isac Veniamin Grigore, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2016, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 28 octombrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru